

Gdy przed dwoma laty przekazano Rządowi Związkowemu Niemiec pieczę nad żyjącymi na terenie Republiki Związkowej Niemiec obcokrajowcami pozbawionymi ojczyzny, przystąpił tenże rząd natychmiast do opracowania ustawy, mającej za zadanie uregulowanie położenia prawnego (statusu) tejże grupy osób. W ten sposób rząd związkowy wyprzedził uregulowanie tego problemu na terenie międzynarodowym, które nastąpiło później przez międzynarodowy układ o położeniu prawnym uchodźców z 28 lipca 1951 r. — i uzyskał rozwiązanie wykraczające poza konwencję.

Stwierdzam z radością, że Ministerstwo Opieki Społecznej kraju Północnej Nadrenji i Westfalji przygotowało poradnik, przeznaczony początkowo dla obcokrajowców pozbawionych ojczyzny, żyjących na terenie tego kraju, — poradnik, który daje obcokrajowcom pozbawionym ojczyzny pogląd na ich status prawny na terenie Republiki Związkowej Niemiec i który ma stanowić dla nich pomoc w przewycięzeniu uczucia obcości wobec porządku prawnego kraju udzielającego im gościny. Praca ta mogła, po dokonaniu pewnych uzupełnień, zostać przeznaczona dla obcokrajowców pozbawionych ojczyzny na całym obszarze Republiki Związkowej Niemiec.

Uważam za swój specjalny obowiązek wyrazić podziękowanie Ministerstwu Opieki Społecznej kraju Północnej Nadrenji i Westfalji oraz Dr. Moecklinghoffowi, który był jedną z osób, która poradnik w głównej mierze opracowała, jak również przedstawicielowi Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych dla Uchodźców A. Rørholtowi za jego współpracę. Wyrażam również podziękowanie Oberregierungsratowi Dr. Petersowi, który opracował specjalnie ważny dział ubezpieczeń społecznych, jak i panom Dr. Druskovicowi, Błęskiemu i Dr. Bilyniewiczowi, którzy podjęli się tłumaczeń na języki serbski, polski i ukraiński.

Niech poradnik ten dopomoże obcokrajowcom pozbawionym ojczyzny przezwyciężyć techniczne trudności, jakie napotykają oni, pomimo wszelkich usiłowań Rządu Związkowego Niemiec i rządów poszczególnych krajów związkowych, wśród ludności kraju udzielającego im gościnę.

Bonn, w październiku 1952 r.

Dr. LUKASCHEK

Minister Związkowy dla Spraw Uchodźców

Już od chwili wystąpienia mnie jako przedstawiciela Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych dla Uchodźców na teren Republiki Związkowej Niemiec było moim życzeniem aby uchodźcom pozbawionym ojczyzny dać do ręki poradnik, któryby ułatwił im zorientowanie się w obcym dla nich porządku prawnym i w obcych im warunkach życia, panujących w kraju udzielającym im obecnie gościny. Poradnik ten miał stanowić do pewnego stopnia wyrównanie strat spowodowanych tym, że z chwilą zakończenia działalności IRO opieka prawna nad uchodźcami z konieczności uległa znacznym ograniczeniom. Z radością mogłem stwierdzić, iż to życzenie u właściwych władz niemieckich spotkało się z pełnym zrozumieniem i że Ministerstwo Związkowe dla Spraw Uchodźców i Ministerstwo Opieki Społecznej kraju Północnej Nadrenji i Westfalji nosiły się z analogicznymi projektami.

Jako wynik wspólnych usiłowań leży teraz przed nami niniejsza książeczka, której ukazanie się można uważać za przykład współpracy niemieckich i międzynarodowych czynników w kierunku rozwiązania problemu uchodźstwa w Niemczech. Niech poradnik ten stanie się źródłem rzeczywistej pomocy dla uchodźców, a ponadto niech

będzie on oparciem dla tych wszystkich, którzy w jakiegokolwiek formie — jako urzędnicy, opiekunowie czy doradcy prawni — współdziałają w sprawowaniu opieki nad uchodźcami.

ARNOLD RØRHOLT

Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych
Przedstawiciel w Niemczech